

Fr v, ovanifrån: Signe Bremer, Anna Olovsdotter Lööv, Irina Schmitt, Anthony Wagner, Jens Rydström, Emma Bäck, Tove Lundberg, Erika Alm, Ivo Nord, Matilda Wurm, Anna Lindqvist och Ida Linander.

Vi kan bättre än så, Kvinnolobbyn!

2018-06-09 | Undertecknarna

OPINION "Vi hoppas att Sveriges kvinnolobby framöver utvecklar en solidarisk praxis i relation till transpersoner. Det skulle bland annat innebära att Sveriges kvinnolobby inhämtar information och kunskap där den är mest samlad och uppdaterad", skriver tolv forskare och reder ut en rad sakfel som organisationen framfört angående regeringens förslag till ny lagstiftning kring könstillhörighet.

Sveriges kvinnolobby har de senaste dagarna starkt invänt mot regeringens aviserade lagändringar för att underlätta transpersoners situation. Framst vänder de sig mot att det föreslås bli lättare att byta juridiskt kön än i dag och att även minderåriga transpersoner, under vissa förhållanden, ska kunna erbjudas detta och, om synnerliga skäl föreligger, även könsbekräftande behandling. De efterlyser också en bättre jämställdhetsanalys.

Vi uppskattar att Sveriges kvinnolobby försöker närma sig ämnet, men ser ett behov av förtydliganden. När Sveriges kvinnolobby menar att det i lagförslagen saknas en analys av hur snäva könsroller kan påverka barns identitetsutveckling har de fel. I den större utredning som ligger till grund för lagförslagen *Juridiskt kön och medicinsk könskorrigering* (SOU 2014:91), behandlas könsmaktsordningen avseende unga transpersoner.

Det saknas också stöd för deras antydan att många unga lättvindigt skulle välja underlivsoperationer, som **Frank Berglund**, ordförande för RFSL Ungdom och **Emelie Mire Åsell**, talesperson i trans- och intersexfrågor för RFSL, har påpekat i [sitt svar](#) på Sveriges kvinnolobbys första inlägg i *Svenska dagbladet*. Det de väljer att inte nämna i sina inlägg är att ingrepp på barn som föds med det som kallas "medfödda avvikelser i könsutvecklingen" enligt *Ds 2018:11 Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen* fortfarande beslutas av läkare utan barnets tillstånd, vilket strider mot exempelvis Amnesty international krav.

Att påstå att lagförslaget inte bygger på en fullgod jämställdhetsanalys är fel i sak, då den könsmaktsordning och den syn på jämställdhet som Sveriges kvinnolobby hänvisar till är en binär, heteronormativ och transosynliggörande sådan. Vi ser istället positivt på att lagförslaget införlivat också transpersoner och ickebinära i förståelsen av vad jämställdhet kan vara.

I ett uttalande på sin hemsida tar Sveriges kvinnolobby sig även an debatten om personer som ångrar genomgången vård. Som forskare visat bygger denna diskussion ofta på en djup okunskap om forskningsfältet. Så kan alltså även välmående inslag i debatten bygga på okunskap. Det styrks även av just den [artikeln i Läkartidningen](#) som Sveriges kvinnolobby själva hänvisar till.

Ingen, varken vårdsökande, föräldrar, aktivister eller forskare önskar sig

en situation där unga tvingas in i en "quick fix" mall. De unga som efter noggrann reflektion väljer att söka sig till könsbekräftande vård får det inte lättvindigt. Det är dags att vi vuxna lutar på dem. Den okunskap Sveriges kvinnolobby visar gällande den allmänna situationen för transpersoner i behov av könsbekräftande vård är förvånande. Forskning visar nämligen att de ofta orimligt långa väntetider som följer med denna vårdssituation i sig skapar betydande ohälsa.

Just därför är det med glädje som vi och andra med kunskap i ämnet mottar beslutsfattares besked om förändring. Sveriges kvinnolobby talar enbart om "tjejer och killar" i sin text. Det skvallrar om en binär syn på kön som forskare inom bland annat ungdoms- och utbildningsforskning i många år har påpekat är ett normativt perspektiv, inte en spegling av verkligheten.

När Sveriges kvinnolobby hävdar sig utmana snäva föreställningar om hur barn tillåts bete sig, i förhållande till könsnormer, så reproducerar de alltså paradoxalt nog samtidigt själva dessa snäva ramar, genom att begränsa de möjliga positionerna till flicka eller pojke. Det är anmärkningsvärt.

Sveriges kvinnolobby tycks också mena att jämställdhetsstatistiken skulle äventyras om det blev "för lätt" att byta juridiskt kön. Om Sveriges kvinnolobby anser att jämställdhetsarbetet enbart bygger på binära kön och på statistik ignorerar de årtionden av intersektionell feministisk aktivism och forskning. Feministisk forskning kan genomföras även om vi ändrar mallarna för folkbokföring och statistik – vi har klarat större utmaningar än så.

Betänkandet av utredningen om stärkt ställning och bättre levnadsvillkor för transpersoner, [Transpersoner i Sverige. Förslag för stärkt ställning och bättre levnadsvillkor \(SOU 2017:92\)](#), lägger fram förslag på transperspektiv på jämställdhetsintegrering i myndigheter, och menar att statens data- och analysverktyg bör uppdateras och anpassas till verkligheten. Flera länder har redan gjort denna anpassning.

Att det krävs konsekvensanalys för sådana förändringar är uppenbart. Men många unga har inte tid att vänta. De behöver tillgång till fungerande id-handlingar och, i vissa ömmande fall, kirurgi, redan nu. Det visar folkhälsostatistiken om transungdomar med skrämmande tydlighet. Genom sin kritik ifrågasätter Sveriges kvinnolobby transpersoners rätt att bestämma över sitt juridiska kön utan motkrav från staten och osynliggör minderåriga transpersoners rätt till inflytande över frågor som gäller den egna personen.

Kritiska analyser av sociala förändringar såsom de som uttrycks i lagförslagen är viktiga, och ibland måste vi ta svåra diskussioner. Kritik och diskussion måste då baseras på fakta. Vi hoppas att Sveriges kvinnolobby framöver utvecklar en solidarisk praxis i relation till transpersoner. Det skulle bland annat innebära att Sveriges kvinnolobby inhämtar information och kunskap där den är mest samlad och uppdaterad. Tillsammans kan vi på dessa grunder arbeta för ett mer rättvis samhälle. Vi ser fram emot ett sådant samarbete.

Irina Schmitt, Lunds universitet

Signe Bremer, forskare

Iwo Nord, Södertörns högskola

Sam Holmqvist, Södertörns högskola

Erika Alm, Göteborgs universitet

Ida Linander, Umeå universitet

Matilda Wurm, Örebro universitet

Tove Lundberg, Lunds universitet

Anna Lindqvist, Lunds universitet

Anthony Wagner, Linnéuniversitetet

Emma Bäck, Göteborgs universitet

Anna Olovsdotter Lööv, Lunds universitet

Jens Rydström, Lunds universitet

Kommentarer

Den här artikeln saknar kommentarer. Bli först med att lämna en!

annons:

Har du sett hur bra
ARBETAREN
har blivit?

